

**تصمیم‌گیری چندمعیاره در جنگل‌داری
(مدل‌ها، روش‌ها و کاربردها)**

طوبی عابدی

عضو هیأت علمی پژوهشکده محیط زیست جهاد دانشگاهی

سلیمان محمدی لیمائی

عضو هیأت علمی دانشگاه گیلان

انتشارات پژوهشکده محیط زیست جهاد دانشگاهی

۱۳۹۷

عابدی، طوبی، ۱۳۶۰-	سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور	تصمیم گیری چندمعیاره در جنگل داری) : مدل ها، روش ها و کاربردها/ (تالیف طوبی عابدی، سلیمان محمدی لیمائی ؛ ویراستار فنی ساجده مدنی.
مشخصات نشر	رشت: جهاد دانشگاهی، پژوهشکده محیط زیست، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۱۱۵ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۶۸۶۳-۵-۳
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	واژه نامه.
یادداشت	کتابنامه: ص. ۱۰۳.
موضوع	جنگل و جنگل داری - مدیریت
موضوع	Forest management
موضوع	تصمیم گیری با معیارهای چندگانه
موضوع	Multiple criteria decision making
شناسه افزوده	محمدی، لیمائی، سلیمان، ۱۳۵۴-
شناسه افزوده	جهاد دانشگاهی، واحد رشت، پژوهشکده محیط زیست
شناسه افزوده	پژوهشکده محیط زیست جهاد دانشگاهی
رده بندی کنگره	۱۳۹۷ ۶۱۶/ع۶ SD
رده بندی دیویی	۶۳۴/۹۲
شماره کتابشناسی ملی	۵۵۰۸۱۱۳

نام کتاب	تصمیم گیری چندمعیاره در جنگل داری (مدل ها، روش ها و کاربردها)
تألیف	طوبی عابدی، سلیمان محمدی لیمائی
ویراستار فنی و صفحه آرا : ساجده مدنی	
مدیر اجرایی	شمیم مقدمی
ناشر	پژوهشکده محیط زیست جهاد دانشگاهی
چاپ	اول
قیمت	۲۵۰۰۰۰
شمارگان	۱۰۰۰
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۶۸۶۳-۵-۳

حق چاپ برای ناشر محفوظ است. مرکز نشر و پخش: رشت، خ ملت، خ شهید سیادت، پژوهشکده محیط زیست
 جهاد دانشگاهی تلفن: ۰۱۳۳۳۳۳۴۲۰۰۶، ۰۱۳۳۳۳۳۴۰۷۰

عنوان.....	صفحه.....
مقدمه.....	د.....
فصل اول: تصمیم‌گیری در مدیریت جنگل.....	۱.....
مشکلات مدیریت جنگل.....	۱.....
فرآیند تصمیم‌گیری.....	۳.....
هدف از تصمیم‌گیری.....	۳.....
فرآیند تصمیم‌گیری منطقی-تکراری.....	۳.....
مفاهیم تصمیم‌گیری چندمعیاره.....	۹.....
نقش سیستم‌گیری چندمعیاره در مدیریت منابع طبیعی.....	۱۱.....
مشکلات مصرف منابع و تخریب منابع طبیعی.....	۱۳.....
ارزش‌ها و ویژگی‌های جنگل.....	۱۵.....
قابلیت روش‌های تصمیم‌گیری چندمعیاره.....	۱۵.....
فصل دوم: روش‌ها و رویکردهای تصمیم‌گیری در مدیریت جنگل‌ها.....	۱۹.....
چهارچوب کلی تصمیم‌گیری در مدیریت جنگل.....	۱۹.....
سطوح سازمانی در رویکرد مدیریت اکوسیستم.....	۲۰.....
محیط تصمیم‌گیری در مدیریت جنگل.....	۲۱.....
سازمان‌دهی و فرآیند مدیریت اکوسیستم.....	۲۳.....
سیستم پشتیبانی تصمیم‌گیری (DSS).....	۲۴.....
عدم قطعیت در تصمیم‌گیری.....	۲۵.....
عدم قطعیت چیست؟.....	۲۵.....
عدم قطعیت در سیستم‌های پشتیبانی تصمیم‌گیری منابع طبیعی: مناسبت، تفسیر و اهمیت.....	۲۸.....
ماهیت مدیریت اکوسیستم‌های جنگلی و اجزای آن.....	۲۸.....
روش‌های چندمعیاره در مدیریت جنگل: آخرین وضعیت.....	۲۹.....
مشارکت جوامع.....	۳۰.....
فصل سوم: سیستم‌های پشتیبان تصمیم‌گیری در مدیریت جنگل.....	۳۳.....
رویکرد تصمیم‌گیری چندمعیاره.....	۳۳.....
- طبقه‌بندی تکنیک‌های تصمیم‌گیری چندمعیاره.....	۳۳.....
رویکردهای تصمیم‌گیری چندمعیاره مختص مدیریت جنگل.....	۳۴.....
بررسی روش‌های تصمیم‌گیری چندمعیاره در مدیریت جنگل.....	۳۶.....
برنامه‌ریزی خطی (LP).....	۳۶.....

۶۲	برنامه‌ریزی آرمانی
۶۷	طرح استراتژیک جنگل با استفاده از روش تحلیل سلسله مراتبی
۷۱	روش تحلیل شبکه (ANP)
۷۸	روش‌های ترکیبی (هیبرید)
۷۸	تئوری ارزش چندشاخصه و تئوری مطلوبیت چندشاخصه در جنگل
۷۸	- تئوری ارزش چندشاخصه (MAVT)
۸۱	- طبقه‌بندی چندشاخصه ساده (SMART)
۸۱	- مجموع وزن‌ها
۸۲	- سایر روش‌های تصمیم‌گیری چندمعیاره
۸۲	- روش سطح انحنا
۸۳	- روش‌های Outranking
۸۴	- روش PROMETHEE
۸۶	- روش ELECTRE
۹۰	- روش تاپسیس (TOPSIS)
۹۴	- روش فازی
۹۹	- روش‌های توصیفی
۱۰۰	- تحلیل عام
۱۰۰	- بررسی مزایا و معایب روش‌های تصمیم‌گیری چندمعیاره
۱۰۷	منابع
۱۱۳	واژه‌نامه

مقدمه

مسئله مهم در مدیریت جنگل، یافتن یک رابطه جدید بین انسان و طبیعت است به طوری که علاوه بر فعالیت‌ها و تأثیر انسان جهت تأمین کالا و خدمات، طبیعت به طور سالم و درست باقی بماند که «احیاء ارزش‌های زیست‌محیطی» اطلاق می‌شود و به طبیعت به عنوان حامی حیات بشر، احترام گذاشته شود. بنابراین مدیریت جنگل بسیار وسیع‌تر و مهم‌تر از مدیریت سنتی منابع است و به اهداف جدید زیست محیطی مربوط می‌شود. اصول مدیریت به عنوان یک عامل حیاتی براساس حفاظت اکوسیستم و حفظ یکپارچگی شکل گرفته است، از آن جایی که یک اکوسیستم زنده و سالم پشتیبان جوامع انسانی است، این دیدگاه ابزاری بسیار مناسب برای توسعه مخصوصاً در مورد منابع طبیعی و رسیدن به توسعه پایدار است. در این کتاب به اصول و مباحث تئوری روش‌های تصمیم‌گیری چندمعیاره (MCDM) پرداخته شده است، به طوری که ماهیت مسائل و کاربرد آن‌ها در مدیریت اکوسیستم و تصمیم‌گیری جنگل مورد بررسی قرار گرفته است. روش‌های تصمیم‌گیری چندمعیاره طریقه‌ای است که در آخر مهم‌ترین روش برای حل مسائل مدیریتی منابع جنگلی شناخته شده‌اند. کمی‌کردن ارزش‌ها، خدمات اکوسیستم به روش غیرمالی عامل اصلی در تصمیم‌گیری چندمعیاره محسوب می‌شود. ماهی‌های تصمیم‌گیری چندمعیاره اطلاعات را براساس طرح‌های استراتژیک، ارتباط و درک مدیران منابع طبیعی بهبود می‌بخشند و می‌توانند در رابطه متقابل تصمیم‌گیری و سیستم پشتیبانی تصمیم‌گیری برای سیاست‌گذاران استفاده شوند. در این‌جا به کارگیری تصمیم‌گیری چندمعیاره در جنگل شرح داده شده است که به درک فرضیات، نقاط قوت و محدودیت‌های گزینه‌ها کمک می‌کند. مهم‌ترین اهداف، معرفی مدل‌های تصمیم‌گیری چندمعیاره با تمرکز بر مفهوم تصمیم‌گیری در جنگل و روش‌های ترکیبی و بررسی مزایا و معایب هر یک از این روش‌هاست. این کتاب اطلاعاتی را برای سیاست‌گذاران جهت انتخاب روش‌های مناسب برای حل مسائل مدیریتی جنگل فراهم می‌کند. این راهنما برای نحوه استفاده از رویکرد تصمیم‌گیری چندمعیاره در مدیریت منابع جنگلی به کار می‌رود همچنین این کتاب می‌تواند منبع درسی مفیدی برای دانشجویان رشته‌های جنگل‌داری و محیط زیست در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری باشد. در تالیف کتاب مذکور مدل‌ها و مثال‌های مختلفی در مورد تصمیم‌گیری چند معیاره در جنگل و محیط زیست به کار برده شده است و با تمام دقتی که در تالیف این کتاب به عمل آمده، در عین حال نمی‌تواند عاری از اشکال باشد، لذا نظرات و پیشنهادات خوانندگان و صاحب‌نظران محترم در بهبود کیفیت چاپ‌های بعدی اثر به مؤلفین کمک شایانی خواهد کرد.

طوبی عابدی

سلیمان محمدی لیمائی

پاییز ۱۳۹۷